

SINTEZA
Obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor
la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 160/2017 cu privire la biblioteci
(număr unic 341/MC/2023)
(realizată în temeiul avizărilor perfectate drept răspuns la scrisoarea CS nr. 18-69-5104 din 15.05. 2023)

Participantul la avizare (expertizare)/co nsultare publică	Nr./ ord	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
<i>Ministerul Educației și Cercetării Nr. 07-09/2357 din 23.05.2023</i>	1.	Articolul 3, în cadrul definiției „ <i>bibliotecă științifică</i> ” cuvântul „ <i>domeniul</i> ” se va înlocui cu cuvântul „ <i>domeniile</i> ”;	1. Se acceptă. Noțiune redactată conform propunerii.
	2.	Articolul 11: (i) alineatul (1 ¹) se propune în următoarea redacție: - „a) biblioteci din instituțiile de învățământ primar, secundar, ciclul I și secundar, ciclul II; - b) biblioteci din instituțiile de învățământ general cu programe combinate; - c) biblioteci din instituțiile de învățământ profesional tehnic; - d) biblioteci din instituțiile de învățământ superior; - e) biblioteci din instituțiile de învățământ extrașcolar; - f) biblioteci din instituțiile de învățământ special.”;	2. Se acceptă. Alineat redactat conform propunerii.
	3.	(ii) în alineatul (6) sintagma „instituții de învățământ universitar” se va înlocui cu sintagma „instituții de învățământ superior”.	3. Parțial se acceptă. Norma propusă este stipulată în prezentul Tabel de sinteză, la pct.42.
<i>Biroul Național de Statistică 14-10/92 din 26.05.2023</i>	4.	Lipsă de propuneri și obiecții	

Congresul Autorităților Locale din Moldova Nr. 133 din 25.05.2023	5.	<p>I. Obiecțiile</p> <p>(1²) Reorganizarea și încetarea activității bibliotecilor de drept public și privat se decide de fondatori, în baza avizului prealabil al Ministerului Culturii.</p> <p>- În redacția actuală, biblioteca (n.a – atât publică cât și privată) poate să-și înceteze activitatea doar prin decizia autorității sau a fondatorului, respectiv, redacția propusă este una mai restrictivă.</p> <p>- Nu se admite imixtiunea unei autorități centrale în decizia fondatorului/autorității administrației publice locale privind organizarea și încetarea activității unei biblioteci, deoarece se încalc prevederile art. 6 alin. (2) și (3) din Legea 436/2006 privind administrația publică locală, care stabilesc că raporturile dintre autoritățile publice centrale și cele locale au la bază principiile autonomiei, legalității, transparenței și colaborării în rezolvarea problemelor comune, între autoritățile centrale și cele locale, între autoritățile publice de nivelul întâi și cele de nivelul al doilea nu există raporturi de subordonare, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.</p> <p>- Nu se admite imixtiunea unei autorități centrale în decizia fondatorului de drept privat privind reorganizarea și încetarea activității unei biblioteci.</p> <p>II. Propunerile (recomandările)</p> <p>(1²) Reorganizarea și încetarea activității bibliotecilor se decide de fondatori.</p>	5. Parțial se acceptă. Propunerea este stipulată în art.14.
	6.	<p>I. Obiecțiile</p> <p>Nu se acceptă redacția propusă pentru alineatul (2) din art. 14, potrivit căreia la încetarea activității atât a unei biblioteci cât și a unei biblioteci private se impune obligația asigurării altor modalități de acces la serviciile de bibliotecă pentru utilizatorii acesteia, din următoarele considerente:</p> <ul style="list-style-type: none">- În redacția actuală, numai biblioteca publică are obligația asigurării altor modalități de acces la serviciile de bibliotecă în unitatea teitorial-administrativă respectivă în caz de încetare a activității, ceea ce este justificat.- O bibliotecă privată nu poate fi obligată să transmită patrimoniul său unei biblioteci publice, în caz de încetare a activității. <p>II. Propunerile (recomandările)</p> <p>(2) Încetarea activității unei biblioteci publice poate fi dispusă doar după asigurarea altor modalități de acces la serviciile de bibliotecă pentru utilizatorii acesteia.</p>	6. Se acceptă. Text redactat.
	7.	<p>I. Obiecțiile</p> <p>Nu se acceptă redacția propusă pentru alineatul (3) din art. 14, potrivit căreia la încetarea activității atât a unei biblioteci publice cât și a unei biblioteci private, fondatorul este obligat să transmită patrimoniul bibliotecii unei altei biblioteci publice, din următoarele considerente:</p> <ul style="list-style-type: none">- În redacția actuală, la încetarea activității numai biblioteca publică are obligația predării patrimoniului acesteia către o altă bibliotecă publică (a se vedea atât alin. (3), cât și alin. (4) care face trimitere la alin. (2) din art. 14, toate fiind conexe), ceea ce este justificat.	7. Se acceptă. Text redactat.

	<p>- O bibliotecă privată nu poate fi obligată să transmită patrimoniul său unei biblioteci publice, în caz de încetare a activității.</p> <p>II. Propunerile (recomandările)</p> <p>(3) În cazul încetării activității unei biblioteci publice, fondatorul asigură transmiterea patrimoniului bibliotecii unei alte biblioteci publice.</p>	
<p>Primăria municipiului Chișinău Nr. 2-05/2-33 din 30.05.2023</p>	<p>8.</p> <p>I. Obiecțiile</p> <p><i>Se constată</i> că proiectul de Lege propus spre consultare prevede excluderea noțiunii de <i>biblioteci publice teritoriale</i>, noțiunea fiind substituită cu noțiunea <i>"biblioteci publice"</i>.</p> <p>În art. 3 al Legii în vigoare, legiuitorul a oferit definiția de <i>„bibliotecă publică – bibliotecă aflată în subordinea unei autorități a administrației publice centrale sau locale ori altei autorități sau instituții publice, care activează potrivit regulamentelor proprii aprobate de către autoritatea sau instituția respectivă”</i>;</p> <p>Proiectul de modificare a exclus această noțiune fără a oferi alta.</p> <p>Frecvența utilizării acestei noțiuni în textul Legii indică asupra necesității de a fi definit sintagma „bibliotecă publică” în mod expres.</p> <p>Art. 10 din proiectul de Lege, intitulat <i>„Bibliotecile publice”</i>, la fel nu oferă o definiție a acestei noțiuni, ci stabilește că <i>Biblioteca publică este constituită de autoritatea publică locală a unei unități administrativ-teritoriale</i>.</p> <p>Lipsa unei noțiuni exprese poate crea confuzie de interpretare a textului Legii pentru un nonjurist și din cauza introducerii unei noi definiții - <i>"Bibliotecile de drept public"</i> care se înființează și se organizează în subordinea autorităților administrației publice centrale sau locale, a altor autorități publice ori instituții, și funcționează potrivit regulamentelor proprii aprobate de autoritățile sau instituțiile tutelare.</p> <p>II. Propunerile (recomandările)</p> <p>În acest sens intervenim cu propunerea de a nu exclude noțiunea de „bibliotecă publică” ci de a-i oferi o definiție nouă care să corespundă sensului pretins de actul legislativ.</p>	<p>8. Nu se acceptă.</p> <p>În proiectul de modificare a Legii, prevederile pentru noțiunile de <i>bibliotecă publică și bibliotecă privată</i> au fost integrate în prevederile alin. (1), art. 10 și alin. 2¹, art. 6. Mai mult ca atât, noțiunea de <i>bibliotecă</i> din art. 3. al Legii în vigoare explică semnificația noțiunii în cauză.</p>
	<p>9.</p> <p>I. Obiecțiile</p> <p>3) Prin proiect se propune introducerea alin. (5¹) potrivit căruia <i>"Biblioteca Municipală „Bogdan Petriceicu Hasdeu” poate avea statut de persoană juridică, în subordinea Consiliului Municipal Chișinău”</i>.</p> <p>Reiterăm că <i>Biblioteca „Bogdan Petriceicu Hasdeu”</i> este o bibliotecă municipală, respectiv cade sub incidența prevederilor alin. 5. Respectiv legiuitorul a prevăzut și în textul vechi al legii oportunitatea acesteia de a avea statut de persoană juridică.</p> <p>În nota informativă, nu este indicat care ar fi raționamentul de a repune în discuție faptul privind posibilitatea unei biblioteci municipale de a avea statut de persoană juridică, în mod special pentru biblioteca <i>Biblioteca „Bogdan Petriceicu Hasdeu”</i>, or potrivit art. 8 din Legea Nr. 764 din 27-12-2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova <i>statutul de municipiu se atribuie orașelor Chișinău, Bălți, Bender, Cahul, Ceadr-Lunga, Comrat, Edineț,</i></p>	<p>9. Se acceptă.</p> <p>Alineatul 5¹ este exclus.</p>

	<p><i>Hîncești, Orhei, Soroca, Strășeni, Tiraspol și Ungheni.</i></p> <p>Mai mult ca atât, potrivit Regulamentului de funcționare a Bibliotecii Municipale „Bogdan Petriceicu Hasdeu”, aceasta se află în subordinea Direcției Generale Cultură și Patrimoniu Cultural a Consiliului Municipal Chișinău, care este o subdiviziune a administrației publice locale, cu personalitate juridică.</p> <p>Stabilirea expresă prin Lege în subordinea cui va fi <i>Biblioteca „Bogdan Petriceicu Hasdeu”</i> încalcă principiile de bază ale administrării publice locale, care prevăd în mod expres că <i>Autoritățile administrației publice locale beneficiază de autonomie decizională, organizațională, gestionară și financiară, au dreptul la inițiativă în tot ceea ce privește administrarea treburilor publice locale, exercitându-și, în condițiile legii, autoritatea în limitele teritoriului administrat.</i></p> <p>II. Propunerile (recomandările)</p> <p>Excluderea alin. 5¹ din proiectul de modificare al Legii cu privire la bibliotecă.</p>	
10.	<p>I. Obiectiile</p> <p>4) <i>Alin. 6 din articolul 10 se propune în următoarea redacție „(6) Biblioteca publică din centrul de reședință a raionului, municipiului are statut de centru biblioteconomic în raionul și, respectiv, municipiul corespunzător.”</i></p> <p>Din modificarea respectivă rezultă că oricare bibliotecă publică din raion sau municipiu are statut de centru biblioteconomic.</p> <p>Potrivit modificărilor propuse la art. 19 din Lege nr. 160/2017 cu privire la bibliotecă</p> <p>(1) Centrele biblioteconomice sînt stabilite prin <i>Regulamentul privind activitatea metodică în cadrul sistemului național de bibliotecă, aprobat de Ministerul Culturii.</i></p> <p>(2) Centrele biblioteconomice au următoarele funcții de bază:</p> <p>a) <i>asigură coordonarea metodică a activității bibliotecilor;</i></p> <p>b) <i>organizează formarea profesională continuă a personalului de specialitate;</i></p> <p><i>litera c) se abrogă;</i></p> <p>d) elaborează sinteze analitice privind activitatea bibliotecilor din rețea.</p> <p>(3) Centrele biblioteconomice pot avea și statut de centru de formare profesională continuă dacă întrunesc cerințele stipulate în Regulamentul privind activitatea metodică în cadrul sistemului național de bibliotecă.</p>	<p>10. Se acceptă.</p> <p>Conținutul alin. (6), art. 10 este redactat, precum urmează:</p> <p>„(6) Biblioteca publică din centrul de reședință a raionului, municipiului are statut de centru biblioteconomic în raionul și, respectiv municipiul corespunzător, potrivit prevederilor Regulamentului privind activitatea metodică în cadrul sistemului național de bibliotecă, aprobat de Ministerul Culturii.”.</p>
11.	<p>I. Obiectiile</p> <p>5) <i>Prin proiectul de Lege se propune introducerea alin. 6¹ care vizează din nou, în exclusivitate Biblioteca Municipală „Bogdan Petriceicu Hasdeu”.</i></p> <p>Raționamentul unei astfel de abordări speciale sunt explicate în Nota informativă la Proiect, potrivit căreia <i>„Biblioteca Municipală „Bogdan Petriceicu Hasdeu” – reprezentând o instituție complexă, cu o rețea de 27 filiale (biblioteci-filiale pentru copii, biblioteci de cartier, biblioteci specializate) va deveni o instituție de cultură cu statut de persoană juridică care oferă un ansamblu coerent și funcțional de servicii de informare, documentare, instruire, cercetare pentru o populație de circa 700 000.”</i></p>	<p>11. Se acceptă.</p> <p>Alineatele 5¹ și 6¹ sunt excluse.</p>

	<p>Argumentarea respectivă nu trece testul privind admisibilitatea ingerinței în principiul autonomiei locale reiterat supra, or ține de competența fondatorului (la caz, Autorităților Publice ale municipiului Chișinău să decidă asupra organizării și gestionării instituției respective, fapt ce și este realizat prin actele normative de ordin local și finanțarea din bugetul municipal.</p> <p>Modificarea respectivă nu-și găsește raționamentul și prin faptul că până la introducerea modificărilor biblioteca a oferit și oferă un ansamblu coerent și funcțional de servicii de informare, documentare, instruire, cercetare pentru populație, acest fapt fiind prevăzut și de Regulamentul de funcționarea bibliotecii și de cadrul legislativ.</p> <p>Nici argumentarea prin responsabilitățile precum <i>coordonarea și îndrumarea metodică de organizare și funcționare a 35 de biblioteci din localitățile suburbane și formarea profesională continuă a personalului din aceste biblioteci</i>, nu justifică această ingerință, or asigurarea asistenței metodologice a activității bibliotecilor din municipiul prin formarea profesională continuă a personalului de bibliotecă și organizează evaluarea bibliotecilor din rețea, prin sprijin consultativ și practic, este o atribuție ce este proprie Centrelor biblioteconomice și nu Bibliotecii Municipale „Bogdan Petriceicu Hasdeu” în mod special.</p> <p>Numărul de filiale, al personalului instruit și al populației deservite nu este un criteriu definit în cadrul normativ în vigoare, în domeniul biblioteconomiei, ce ar presupune un tratament diferențiat față de alte centre biblioteconomice.</p> <p>Mai mult ca atât, orice Lege are un caracter general și impersonal, aplicabil unui număr nedeterminat de situații identice. Respectiv, dinamica evoluției sociale, culturale și economice nu exclude că oricare din centrele biblioteconomice ar putea să corespundă la moment, sau pe viitor, criteriilor indicate în nota informativă.</p> <p>După cum este prevăzut în art. 19 din Lege, statutul de centru de formare profesională continuă se dobândește de către Biblioteca care întrunește cerințele stipulate în <i>Regulamentul privind activitatea metodică în cadrul sistemului național de biblioteci</i>.</p> <p>Prin urmare, calitatea de centru de formare este atribuită <i>Bibliotecii Municipale „Bogdan Petriceicu Hasdeu”</i> prin prisma cadrului legal, iar argumentul din nota informativă precum că „responsabilitatea profesională și metodică ca Centru biblioteconomic, ce asigură coordonarea și formarea profesională în bibliotecile ce-i conferă atribuții care depășesc capacitatea unei biblioteci municipale” este unul criticabil ce nu corespunde normelor legale.</p> <p>Totodată accentuăm că fundamentarea economico-financiară oferită “că astfel de modificări nu ar genera cheltuieli financiare suplimentare”, nu corespunde realității. Orice modificare a statutului juridic a unei entități generează cheltuieli administrative, operaționale etc. care urmează a fi asigurate de bugetul municipal.</p> <p>II. Propunerile (recomandările) În concluzie, solicităm în mod insistent de a exclude alin. 5¹ și 6¹ din Proiectul de Lege privind modificarea Legii nr. 160/2017 cu privire la biblioteci, or acestea contravin principiilor autonomiei locale și nu au o argumentare justificată.</p>	
12.	<p>I. Obiecțiile Menținerea prevederilor aliniatului 3 din art. 18, or aceasta asigură o reprezentabilitatea echitabilă în cadrul Consiliului Biblioteconomic Național, fiind stabiliți în mod expres</p>	<p>12. Nu se acceptă. În temeiul prevederilor pct. 8,</p>

		<p>reprezentanții subiecților care urmează a face parte din componența acestuia. Modificarea propusă știrbește din garanția ce este oferită la momentul respectiv și nu are o argumentare corespunzătoare.</p> <p>II. Propunerile (recomandările) <i>Ținând cont de cele menționate, considerăm ca Proiectul poate fi promovat doar după luarea în considerare a propunerilor menționate, concomitent și în concordanță cu textul Lege de bază.</i></p>	<p>sbpct. 2, din HG nr. 147/2021 cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Culturii, ministerul este învestit să creeze consilii consultative. Prin urmare, MC este în drept să intervină cu modificări de rigoare. Notificăm faptul, că prevederile alin. 3 din art. 18 se regăsesc în Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Bibliotecar Național, care poate fi accesat pe pagina web oficială a Ministerului Culturii.</p>
Ministerul Justiției Nr. 04/1-4508 din 30.05.2023	13.	<p>Propoziția care indică denumirea autorității publice emitente și decizia de adoptare a acesteia necesită a fi evidențiată printr-o ușoară retragere spre dreapta de la alinierea textului pe verticală, însă nu la mijlocul paginii. În acest sens, fiind necesară corectura de rigoare.</p> <p>În partea introductivă a art. I, potrivit rigorilor tehnicii legislative, precizarea corectă a sursei oficiale în care a fost publicată legea invocată în text, urmează a fi redată în formula: „(Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 301-315, art. 529)”. Precizăm că, începând cu luna iunie 1994 Monitorul Oficial al Republicii Moldova a devenit sursă oficială de publicare a actelor normative. Totodată, se vor exclude cuvintele „și se completează”, deoarece potrivit art. 62 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, modificările includ și completările.</p>	<p>13. Se acceptă. Proiectul a fost revăzut în aspectul propunerilor în cauză.</p>
	14.	<p>Din considerentul că proiectul actului normativ conține un singur articol, în loc de număr (Art. I) se va utiliza sintagma „Articol unic”.</p> <p>Sugerăm revizuirea enumerărilor cuprinse la Art. I în conformitate cu regulile de tehnică legislativă, potrivit cărora în proiectele de legi de modificare marcarea enumerărilor se realizează prin cifre arabe, urmate de punct (fără paranteze).</p>	<p>14. Se acceptă. Proiectul a fost revăzut în aspectul propunerii în cauză.</p>
	15.	<p>La pct. 1 urmează a se preciza că în tot cuprinsul legii cuvintele „biblioteci publice teritoriale”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „biblioteci publice”, la forma gramaticală corespunzătoare.</p>	<p>15. Se acceptă. Text redactat.</p>
	16.	<p>La art. 3 (supus modificării): Pentru rigoarea redactării, textul „se completează cu noțiune nouă, cu următorul cuprins:” necesită a fi scris sub forma „după noțiunea „bibliotecă digitală” se introduce o noțiune nouă cu următorul cuprins:”. Norma în cauză va preceda norma vizând excluderea noțiunilor „bibliotecă publică” și „bibliotecă privată”.</p>	<p>16. Se acceptă. Text redactat.</p>

17.	<p>Referitor la norma preconizată pentru noțiunea „document de bibliotecă”, aceasta din urmă ar fi necesar de expus într-o redacție nouă, întrucât modificările în forma propusă nu asigură un conținut clar al acesteia (spre exemplu, urmare excluderii cuvântului „sau” vom avea expresia greșită „înregistrare pe suport de hârtie în forma digital”, or, formatul digital înseamnă document electronic și nicidecum „document pe suport de hârtie”).</p>	17. Se acceptă. Text redactat.
18.	<p>În ceea ce privește completarea art. 3, considerăm că ar necesar de evitat practica definirii noțiunilor în textele actelor normative pe cât este de posibil, deoarece acest fapt face dificilă aplicarea prevederilor acestora în funcție de evoluția relațiilor în societate. Or, referitor la propunerea de modificare în textele noțiunilor „bibliotecă”, „centru biblioteconomic” sau „control biblioteconomic” demonstrează faptul că, este practic imposibil de a da o definiție cuprinzătoare unui termen, pentru a se asigura că în timp nu va fi necesară modificarea acesteia.</p>	18. Nu se acceptă. În partea ce se referă la expunerea în redacție nouă a noțiunilor „bibliotecă”, „centru biblioteconomic”, „document de bibliotecă” în prezentul proiect de lege, notificăm faptul că, noțiunile respective nu mai sunt actuale, astfel, operarea ajustărilor se sincronizează cu standardele naționale și internaționale de profil în vigoare. Totodată, noțiunea de “bibliotecă științifică” vine să ofere o definiție exhaustivă domeniului, în scopul asigurării conformității noțiunii utilizată la nivel național în raport cu noțiunile și practicile internaționale.
19.	La art. 4, referitor la norma prin care se propune modificarea alin. (1), textul „după cuvântul „bibliotecilor” ” urmează a fi eliminat, deoarece este de prisos. În acest sens, a se revedea normele de modificare ale art. 6 alin. (4) și (5).	19. Se acceptă. Proiectul a fost revăzut în aspectul propunerii în cauză.
20.	<p>La art. 5: Partea introductivă necesită a fi redată, în redacția: „4. La articolul 5 alineatul (1):” Norma privind modificarea alin. (1) lit. d) urmează a fi scrisă, în felul următor: „la litera d), cuvântul „nonformală” se substituie cu textul „digitală, mediatică și formarea gândirii critice.”” Referitor la normele de suprimare a lit. e) și g), semnalăm că elementele structurale ale actului normativ se abrogă și nu se exclud. Or, potrivit procedurilor tehnice aplicabile actelor normative, în cazul suprimării elementelor structurale ale actului normativ, în proiectul actului normativ de modificare a acestuia se folosesc cuvintele „se abrogă”, iar pentru omiterea anumitor cuvinte, propoziții, fraze sau texte se folosesc cuvintele „se exclude”. Observația în cauză o reiterăm pentru toate situațiile similare din proiect.</p> <p>Soluția legislativă privind completarea alin. (1) cu lit. e¹) nu ar fi acceptabilă, în măsura în care</p>	20. Se acceptă. Proiectul a fost revăzut în aspectul tuturor propunerilor în cauză. Se acceptă. Proiectul a fost revăzut în aspectul propunerii în cauză.

	<p>proiectul prevede abrogarea lit. e) al aceluiași alineat. Astfel, potrivit procedeeelor tehnice aplicabile actelor normative, în cazul în care se exclude integral textul unui articol, alineat sau al subdiviziunii acestuia, numerotarea lor nu se mai transmite altor elemente structurale. În acest context, se va analiza posibilitatea de a completa textul alin. (1) cu lit. d¹). Observația dată o reiterăm pentru art. 14.</p>	<p>Normele propuse la art.14 au fost revizuite și expuse în formula îmbunătățită, corespunzătoare procedeeelor tehnice de modificare a actelor normative. Propunerea este stipulată în art.14.</p>
21.	<p>La art. 6: Din rațiuni de ordin gramatical, cuvântul „aliniatul” necesită a fi scris sub forma sa corectă „alineatul”.</p> <p>La norma privind modificarea lit. c), termenul „cuvintele” necesită a fi scris sub forma sa corectă „cuvântul”.</p> <p>Prin prisma regulilor de tehnică legislativă, textul „se completează cu alineatele „(2¹)-(2²)” urmează a fi scris, în formula „articolul se completează cu alineatele (2¹) și (2²)”. După acest exemplu, se vor supune reformulării normele propuse la alin. (3¹), art. 8 alin. (1) lit. i)-j), art. 10 alin. (5¹) și (6¹), art. 11 alin. (6), art. 14 alin. (1¹) și (1²), art. 15 lit. e¹) și g¹), art. 19 alin. (1) care se completează cu lit. d), art. 21 alin. (1¹), art. 33 alin. (1¹), art. 36 alin. (1¹).</p> <p>În privința redacției propuse la alin. (2¹), normele subsecvente ale acestuia nu sunt integrate armonios în conținutul acestuia. Prin urmare, partea introductivă a alin. (2), sugerăm a fi scrisă, în redacția:</p> <p>„(2¹) După forma de constituire, bibliotecile pot fi:”</p> <p>În contextul propunerii formulate de mai sus, pentru fluenta redactării și corelare cu partea introductivă:</p> <p>la lit. a), cuvintele „Bibliotecile de drept public” urmează a fi substituite cu textul „bibliotecile de drept public, care”, iar textul „, și funcționează potrivit regulamentelor proprii aprobate de autoritățile sau instituțiile tutelare” necesită a fi exclus, deoarece admite dublaj în reglementare, în raport cu norma de la alin. (4) al aceluiași articol;</p> <p>la lit. b), cuvintele „Bibliotecile de drept privat” se vor înlocui cu cuvintele „bibliotecile de drept privat, care”, iar termenul „private” de substituit cu cuvintele „de drept privat”.</p> <p>La alin. (2²), în conținutul părții introductive, după cuvântul „activități” trebuie inserat semnul de punctuație „, ”.</p> <p>În legătură cu norma prevăzută la alin. (2¹), pentru unitate de redactare cu restul dispozițiilor din proiect, ar fi necesar de a interveni cu modificările de rigoare la alin. (2) lit. b) și c).</p>	<p>21. Se acceptă. Proiectul a fost revăzut în aspectul tuturor propunerilor în cauză.</p>
22.	<p>Referitor la norma actuală a alin. (3), menționăm că noțiunea de „filială” în conformitate cu art. 290 din <i>Codul civil</i> se aplică doar în ceea ce privește persoanele juridice cu scop lucrativ, acestea fiind o entitate distinctă cu personalitate juridică care este controlată de o altă persoană juridică, împreună fiind parte a unui grup de persoane juridice.</p> <p>De reținut că, în temeiul art. 11 alin. (4) din <i>Legea nr. 1125/2002 pentru punerea în aplicare a Codului civil al Republicii Moldova</i>, modificările la art. 240 și 241 din Codul civil, operate prin <i>Legea nr. 133/2018</i>, se aplică din 1 martie 2019, indiferent dacă au fost sau nu efectuate</p>	<p>22. Nu se acceptă. În sensul prezentei legi, filială/biblioteca filială reprezintă parte a unei unități administrative mai mari, ce nu implică independență juridică sau financiară, Filiala / biblioteca filială este o</p>

	<p>modificările prevăzute la alin. (1) din prezentul articol. În special, din 1 martie 2019 se vor aplica următoarele reguli:</p> <p>a) filialele și reprezentanțele unei persoane juridice care au fost înregistrate înainte de 1 martie 2019 se vor considera, în sensul legislației în vigoare, sucursale ale respectivei persoane juridice;</p> <p>b) informațiile din registrul de stat al persoanelor juridice sau din alt registru de publicitate prevăzut de lege referitoare la filialele și/sau reprezentanțele persoanei juridice se consideră informații referitoare la sucursalele persoanei juridice.</p> <p>În temeiul art. 11 alin. (6) din <i>Legea nr. 1125/2002</i>, trimiterile din legislația în vigoare la filiala sau reprezentanța persoanei juridice se consideră trimeri la sucursala persoanei juridice până la aducerea legislației în concordanță cu art. 240 și 241 din Codul civil, cu modificările operate prin <i>Legea nr. 133/2018</i>.</p> <p>Soluția legislativă de modificare preconizată la alin. (4) urmează a fi comasată cu cea prevăzută la alin. (1), întrucât se referă la același obiect de reglementare. Aceeași sugestie este valabilă și, pentru normele de modificare ale art. 7 alin. (1), art. 17 alin. (1), art. 18 alin. (4), art. 19 alin. (1), art. 23 alin. (21) și (3), art. 34 alin. (2), art. 35 alin. (2).</p> <p>La alin. (5), menționăm că este nejustificată obligarea bibliotecilor private să elaboreze proiecte ale strategiilor și planurilor de dezvoltare și a serviciilor oferite de acestea.</p>	<p>unitate distinctă care poate fi recunoscută, de obicei în cadrul unei organizații mai mari, amplasată, de regulă într-un local separat, care furnizează servicii pentru un grup aparte de utilizatori (de exemplu, copii, facultăți) sau unui public definit local.</p> <p>Noțiunea <i>Filială</i> este conformă Standardului internațional ISO 2789:2022 Informare și documentare — Statistica internațională a bibliotecilor, aprobat de Institutul de Standardizare din Moldova (ISM).</p> <p>Se acceptă. Text redactat.</p>
23.	<p>La art. 8: Pentru corectitudinea redactării, textul „alineatul (1), litera a) va avea următorul cuprins:” se va scrie în redacția: „alineatul (1): litera a) va avea următorul cuprins:”; la alin. (1) lit. c), norma privind modificarea termenului „conservă” se va comasa cu dispoziția propusă la lit. b), deoarece tematic se referă la același obiect. Observația dată o reiterăm pentru toate celelalte norme similare din proiect. Observația respectivă este valabilă și pentru norma de la art. 9 lit. a).</p> <p>Dacă se face referință la trei elemente structurale consecutive, enumerarea se redă după următorul exemplu: la art. 8 alin. (2) se completează cu lit. b1, b2 și b3, dar nu art. b1–b3.</p>	<p>23. Se acceptă. Text redactat.</p>
24.	<p>La art. 9 lit. g), soluția propusă nu corelează cu redacția propusă la art. 10 alin. (6¹).</p>	<p>24. Se acceptă. Text redactat. Norma propusă la lit. g) art. 9 și alineatul 6¹, art. 10 au fost excluse</p>
25.	<p>La art. 10: alin. (1) sugerăm a fi prevăzut în redacție nouă, întrucât suportă modificări substanțiale; apreciem că norma formulată pentru alin. (5¹) ar trebui să fie exclusă, deoarece este de prisos, în măsura în care dispoziția de la alin. (5) prevede că la decizia fondatorului, biblioteca publică teritorială poate avea statut de persoană juridică.</p>	<p>25. Se acceptă. Alineat exclus</p>

26.	<p>La art. 13: Norma propusă la alin. (2) nu ar fi acceptabilă în cazul bibliotecilor private, în măsura în care acestea nu sunt deschise pentru accesul publicului larg.</p> <p>Dispozițiile care se referă la abrogarea alin. (3) lit. a)-d) și alin. (4) nu pot fi acceptate, deoarece articolul în cauză ar fi lipsit de substanță, în ceea ce privește domeniul evaluării bibliotecilor. De reținut că, potrivit principiului legalității administrației, legea trebuie să reglementeze conținutul activității administrației, iar, potrivit principiului separării puterilor în stat, menționăm că în cazul în care competența executivului nu este suficient determinată prin lege, acesta nu mai execută legea și nu mai acționează conform îndrumărilor legiuitorului, ci intervine după propria apreciere și astfel s-ar aduce atingere articolului 6 din Constituție. Or, subliniem că prin conținutul său, actul subsecvent trebuie să completeze, dezvolte și să concretizeze dispozițiile legii în partea ce ține de organizarea procesului de evaluare a instituției bibliotecare.</p>	<p>26. Se acceptă. Proiectul a fost revăzut în aspectul propunerilor în cauză.</p>
27.	<p>În ceea ce vizează normele propuse la art. 14, soluțiile normative nu ar corespunde procedeelelor tehnice de modificare a actelor normative, prin urmare, este necesar ca articolul în cauză să fie redat într-o nouă redacție.</p>	<p>27. Se acceptă. Articolul 14 se expune într-un nou cuprins, precum urmează: „Articolul 14. Constituirea, reorganizarea și încetarea activității bibliotecilor (1) Fondatorul informează Ministerul Culturii, în termen de 10 zile lucrătoare despre constituirea bibliotecii. (2) Reorganizarea și încetarea activității bibliotecilor de drept public se decide de fondatori, în baza avizului prealabil al Ministerului Culturii. (3) Încetarea activității unei biblioteci publice poate fi dispusă doar după asigurarea altor modalități de acces la serviciile de bibliotecă pentru utilizatorii acesteia. (4) În cazul încetării activității unei biblioteci publice, fondatorul asigură transmiterea patrimoniului bibliotecii unei alte biblioteci publice. (5) În termen de 10 zile lucrătoare de la data intrării în vigoare a deciziei de încetare a activității bibliotecii publice sau a hotărârii de</p>

		lichidare a instituției în cadrul căreia aceasta a fost instituită, autoritatea publică sau fondatorul informează Ministerul Culturii.”;
28.	<p>La art. 15, norma propusă la lit. d) este inacceptabilă, motiv pentru care se va exclude. Autoritatea publică centrală, în limitele competențelor funcționale, este în drept să reglementeze activitatea bibliotecilor publice, dar nu a celor aflate în proprietate privată. Or, se va ține cont de faptul că, în cazul în care, finanțarea bibliotecii nu este din contul bugetului statului, este inadmisibil de a se limita drepturile fondatorului. Aceeași observație este valabilă pentru lit. g¹). De altfel, norma propusă la lit. g¹) nu ar corela cu cea stabilită la art. 13 alin. (3).</p> <p>Potrivit art. 299 alin. (1) din Codul civil „Instituția privată este organizația necomercială constituită de către o singură persoană pentru realizarea unor scopuri necomerciale, finanțată parțial sau integral de aceasta.” Dispoziții similare sunt cuprinse la art. 2 alin. (3) din <i>Legea cu privire la organizațiile necomerciale nr. 86/2020</i>, care prevăd că instituția privată este organizația necomercială constituită de către o singură persoană pentru realizarea unor scopuri necomerciale, finanțată parțial sau integral de aceasta. Potrivit art. 3 din legea anterior menționată, organizația necomercială este liberă să își stabilească structura internă, scopurile și activitățile proprii, în condițiile legii. Or, instituția privată creată prestează anumite servicii, care corespund intereselor fondatorului. Prin urmare, fondatorii privați care din propria inițiativă și din contul surselor financiare proprii, decid asupra înființării bibliotecilor, au libertatea să stabilească de sine stătător modul în care vor fi organizate bibliotecile ai căror fondatori vor fi.</p>	28. Se acceptă. Normele propuse la lit. d, lit. g ¹ și alin.3, art.13 exclude.
29.	<p>În legătură cu modificarea propusă la art. 17 alin. (1) lit. b), ar fi necesară modificarea art. 16 alin. (2) lit. d).</p> <p>Suplimentar, la art. 17 se va specifica că se modifică partea introductivă a alin. (3).</p>	29. Se acceptă. Proiectul a fost revăzut în aspectul propunerii în cauză.
30.	La art. 19, soluția privind modificarea alin. (2) lit. a) se va exclude, deoarece este inacceptabilă (a se vedea comentariul de la art. 15 lit. d)).	30. Se acceptă. Normă exclusă.
31.	La art. 20 alin. (1), norma vizând excluderea termenului „publice” nu se susține, motiv pentru care se va exclude (a se vedea comentariul la art. 15 lit. d)).	31. Se acceptă. Normă exclusă.
32.	La art. 21 alin. (1) și (2), reiese că Guvernul sau autoritățile administrației publice locale vor aproba lista serviciilor contra plată efectuate și/sau prestate de către toate bibliotecile, inclusiv cele private, fapt ce nu poate fi acceptat. Or, în cazul dat, atragem atenția că în conformitate cu art. 43 alin. (2) din <i>Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014</i> , Guvernul sau, după caz, autoritățile administrației publice locale, aprobă nomenclatorul lucrărilor și serviciilor contra plată efectuate și/sau prestate de către autoritățile/instituțiile bugetare, precum și mărimea tarifelor la servicii, în funcție de bugetul de la care sunt finanțate.	32. Se acceptă. Norme excluse.
33.	Modificările propuse pentru denumirea Cap. IV, art. 22 alin. (1) partea introductivă nu pot fi susținute, motiv pentru care considerăm necesară excluderea din textul proiectului (a se vedea	33. Se acceptă. Proiectul a fost revăzut în aspectul

		comentariul de la art. 15 lit. d)). Reiterăm aceeași observație, în mod corespunzător, pentru art. 23, art. 24, art. 27 alin. (3), art. 28 și art. 39 alin. (2), art. 40 și 41, în partea ce se referă la excluderea termenului „publice” sau expresiei „bibliotecile publice”, ca fiind inadmisibile.	propunerilor în cauză.
34.		La art. 23 alin. (2) necesită a fi reanalizată propunerea de completare a textului „alin. (1) și”, or, în textul noimei la care se face trimitere se menționează despre angajarea personalului de conducere în condițiile concursului, iar, la alin. (2), textul noimei are în vedere factorul responsabil de angajare a personalului bibliotecii.	34. Se acceptă. Articolul a fost revăzut în aspectul propunerilor în cauză.
35.		La art. 28 alin. (2), norma necesită reformulare, în sensul de a fi precizat că este vorba despre atestarea personalului de specialitate din bibliotecile de drept public. Aceași observație este valabilă pentru norma de la art. 30 alin. (2).	35. Se acceptă. Norme reformulate.
36.		La art. 31 alin. (2) lit. d), precizăm că în contextul cuvintelor „prevăzute de cadrul de reglementare” fără a se face trimitere la prevederile avute în vedere și autoritatea responsabilă de aprobarea acestuia, norma nu este suficient de clară, ceea ce afectează predictibilitatea acesteia.	36. Se acceptă. Text redactat.
37.		În privința art. 33, semnalăm că, în cazul expunerii în redacție nouă a unor elemente de structură consecutive se formulează o singură dispoziție de modificare. Astfel, la art. 33, normele ce vizează modificarea alineatelor (1) și (2) vor fi precedate de partea introductivă, cu următorul cuprins: „La articolul 33, alineatele (1) și (2) vor avea următorul cuprins:”.	37. Se acceptă. Articol redactat.
38.		La art. 38 alin. (2), pentru o exprimare proprie stilului normativ, cuvintele „se adaugă” se vor substitui cu cuvintele „se completează cu”. Tot aici, cuvintele „în vigoare” urmează a fi excluse, deoarece se aplică doar actele normative în vigoare. Conținutul textului se va supune unei revizuri conceptuale, ținând cont de observațiile prezentate la proiect, precum și unei revizuri redacționale, astfel încât să aibă un conținut încheiat și unitar. Or, în redacția prezentată, apreciem că proiectul este în dezacord cu exigențele de tehnică legislativă.	38. Se acceptă. Text redactat.
39.	Ministerul Finanțelor Nr.07/1- 03/52/783 din 05.06.2023	Prevederile <u>pct.(2)</u> , <u>care modifică art.3</u> , exclud noțiunile de „ <i>bibliotecă publică</i> ” și „ <i>bibliotecă privată</i> ”. În același timp, prin modificarea înaintată la <u>pct.(1)</u> se propune de a substitui pe tot parcursul legii sintagma „ <i>bibliotecă publică teritorială</i> ” cu sintagma „ <i>bibliotecă publică</i> ”. Prin urmare, cu toate că în compartimentul 4 al Notei informative este specificat că, ajustările la legea menționată conferă claritate termenului de bibliotecă publică, totuși excluderea celor două noțiuni creează și mai mari confuzii și interpretări, în situația în care proiectul conține prevederi pentru biblioteci de drept public și biblioteci de drept privat.	39. Parțial se acceptă. Propunerea este stipulată în prezentul Tabel de sinteză, la pct.8.
40.		La <u>pct.(5)</u> , <u>care modifică art.6</u> , cu titlu de recomandare, se propune de a exclude noțiunea de „bibliotecă științifică” din alin.(3 ¹) și de a integra prevederile acestuia în art.3 „Noțiuni de bază”	40. Se acceptă. Proiectul a fost revăzut în aspectul

	din Legea cu privire la biblioteci. În același timp, se solicită de a aduce în concordanță noțiunea respectivă cu prevederile Codului cu privire la știință și inovare nt.259/2004.	propunerilor în cauză. Noțiune exclusă din alin. (3 ¹), art.6, iar prevederile acesteia expuse în art. 3. „Noțiuni de bază”. Notificăm faptul că, Codul cu privire la știință și inovare nt.259/2004 nu oferă o noțiune pentru bibliotecă științifică.
41.	<p>Potrivit modificărilor înaintate la <u>pct.(7), care modifică art.8</u>, Biblioteca Națională a Republicii Moldova urmează să exercite funcția de: „Centru Național de Digitalizare”, „Centru Național de Statistică privind activitatea bibliotecilor” și „Centru Național de Formare Profesională Continuă în Biblioteconomie și Știința Informării”. În același timp, se menționează că, odată cu atribuirea prin lege a unor funcții suplimentare unei instituții, se presupune necesitatea alocării din bugetul de stat a mijloacelor financiare suplimentare pentru realizarea acestora, explicații și argumentări care nu se regăsesc în Nota informativă.</p> <p>Mai mult ca atât, exercitarea funcțiilor respective urmează a fi racordată la legislația în vigoare, întrucât, în prezent, funcțiile menționate sunt realizate de către instituții specializate create și finanțate din bugetul de stat. Prin urmare, se solicită de a actualiza în totalitate prevederile alin.(1) lit.i-j și alin.(2) lit.b¹)-b³) din pct.7 al proiectului de lege.</p>	<p>41. Nu se acceptă.</p> <p>Subliniem că proiectul nu atribuie competențe suplimentare decât cele care există astăzi. Prin urmare, nu există alte categorii de cheltuieli, decât cele care ar trebui să fie acordate bibliotecii, conform legislației în vigoare. Bbiblioteca Națională exercită funcția de Centrul Național de Statistică din anul 2015, cea de Centrul Național de Formare Profesională Continuă în Biblioteconomie și Știința Informării din 2016, iar cea de Centrul Național de Digitalizare din anul 2021.</p>
42.	<p>La <u>pct.(10), care modifică art.11</u>, se propun următoarele modificări:</p> <ul style="list-style-type: none"> - la <u>alin. (1¹)</u> se consideră irațională clasificarea bibliotecilor după tipul instituțiilor de învățământ. Totodată, prevederile <u>lit.d) și lit.e)</u> din <u>alin.(1¹)</u> se propun a fi excluse și incorporate în <u>lit.c)</u>, conform prevederilor art.15 din Codul educației nr.152/2014; - la <u>alin. (6)</u> se propune substituirea textului „sunt parte a unei instituții de învățământ universitar” cu textul „sunt parte integrată a sistemului de învățământ superior”. 	<p>42. Se acceptă.</p> <p>Conținutul alin. 1 este redactat conform propunerii sugerate. Urmare procesului de evaluare a bibliotecilor din sistemul de învățământ, care s-a desfășurat în perioada noiembrie – decembrie 2022, rezultatele evaluării bibliotecilor a demonstrat necesitatea scoaterii în evidență și reflectării în lege a tipurilor de biblioteci din învățământ în raport cu tipurile instituțiilor de învățământ. Prin urmare, prevederile alin. 1¹ din art.11 cu referire la clasificarea bibliotecilor sunt conforme prevederilor Codului educației al Republicii Moldova nr.</p>

		152/2014, după tipul instituțiilor de învățământ. Se acceptă. - la alin. (6), textul „sunt parte a unei instituții de învățământ universitar” este substituit cu textul „sunt parte integrată a sistemului de învățământ superior”.
43.	La <u>pct.(13)</u> , <u>care modifică art.14</u> , se consideră oportun de a revedea numerotarea alineatelor, inclusiv în contextul abrogării alin. (1).	43. Se acceptă. Articol revăzut. Propunerea este stipulată în art. 14.
44.	La <u>pct.(14)</u> , <u>care modifică art.15</u> , propunerea înaintată la primul alineat se va exclude, întrucât este inutilă și deja este prevăzută în Legea nr.160/2017. Totodată, se propune de a completa proiectul de lege cu <i>un punct nou</i> , care va modifica <i>art.16</i> din Legea nr.160/2017, după cum urmează: „(.) Articolul 16: la alineatul (1) cuvântul „către” se exclude”.	44. Se acceptă. Propunerea de la alin.1, art.15 exclusă. Proiectul de lege a fost completat cu un punct nou, după cum urmează: „15. Articolul 16: la alineatul (1) cuvântul „către” se exclude”; la alineatul (2), litera d) cuvântul „conservarea” se substituie cu cuvântul „prezervarea”;
45.	La <u>pct.(15)</u> , <u>care modifică art.17</u> , în alin.(3) se propune după cuvintele „Autoritățile administrației publice” de completat cu cuvântul „locale”.	45. Se acceptă. Alineat completat.
46.	<u>Pct.(16)</u> , <u>care modifică art.18</u> , se propune de completat cu <i>un alineat nou</i> cu următorul cuprins: „(2 ¹) Activitatea membrilor Consiliului Biblioteconomic Național nu este remunerată”.	46. Se acceptă. Art. 18 a fost completat cu alineat nou cu următorul cuprins: „(2 ¹) Activitatea membrilor Consiliului Biblioteconomic Național nu este remunerată”.
47.	La <u>pct.(21)</u> , <u>care modifică art.22</u> se propune excluderea sintagmei „ <i>personal de specialitate</i> ”. În același timp, atât prevederile art.26-28 din Legea nr.160/2017, cât și modificările înaintate la <u>pct.27, alin.(2)</u> din proiectul de lege conțin reglementări cu privire la personalul de specialitate. Prin urmare, se propune aducerea în concordanță a categoriilor de personal din cadrul bibliotecii.	47. Nu se acceptă. Personalul de specialitate este adus în concordanță cu categoriile de personal ce activează în biblioteci. Acestea sun conforme prevederilor pct. 3¹ din Regulamentul privind

		<p>modul de conferire a categoriilor de calificare a personalului de specialitate din biblioteci, aprobat prin Ordinul MC nr. 17/2015</p> <p>Se acceptă. Text redactat</p>
	<p>Potrivit modificărilor înaintate la <u>alin.(2)</u> din <u>pct.(21)</u>, <u>care modifică art.22</u>, fondatorul doar va elibera din funcție directorul și directorul adjunct ai bibliotecii, respectiv, nu este clar cine va angaja personalul de conducere din cadrul acestei instituții.</p>	<p>48. Se acceptă. Textul „prin învățământul profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar și prin învățământul superior de licență, de master și de doctorat” este substituit cu textul „prin învățământul profesional tehnic și prin învățământul superior”.</p>
	<p>49. La <u>pct.(35)</u>, <u>care modifică art.36</u>, în <u>alin.(1)</u> sintagma „Ministerul Culturii” de substituit cu sintagma „Guvern”, întrucât proiectul de hotărâre privind Regulamentul privind circulația bunurilor culturale mobile a fost prezentat spre avizare autorităților administrației publice centrale și urmează a fi aprobat de Guvern.</p>	<p>49. Se acceptă. Sintagma „Ministerul Culturii” este substituită cu sintagma „Guvern”</p>
	<p>50. Redacția propusă la <u>pct.(40)</u>, <u>care modifică art.40</u>, se va aduce în concordanță cu prevederile art.21, 24 și 25 Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014 și se va expune în următoarea redacție: „Capitolul VII va avea următorul cuprins: „<u>Capitolul VII. BUGETELE BIBLIOTECILOR</u> Articolul 40. Bugetele bibliotecilor de drept public (1) Finanțarea activității bibliotecilor de drept public se efectuează, după caz, din bugetul de stat sau din bugetele locale, inclusiv din veniturile colectate și din alte surse legale. alineatul (2) se exclude.”.</p>	<p>50. Se acceptă. Conținutul art. 40 este redactat conform propunerii în cauză, precum urmează: 40. Capitolul VII va avea următorul cuprins: „<u>Capitolul VII. BUGETELE BIBLIOTECILOR</u> Articolul 40. Bugetele bibliotecilor de drept public (1) Finanțarea activității bibliotecilor de drept public se efectuează, după caz, din bugetul de stat sau din bugetele locale, inclusiv din veniturile colectate și din alte surse legale. alineatul (2) se abrogă.”.</p>

	Referitor la redacția actuală a <i>alin.(4)</i> la art.40 se menționează că, autorul proiectului urmează să reformuleze prevederea respectivă pentru a aduce claritate cu privire la resursele informaționale destinate bibliotecilor și stabilirea autorității responsabile pentru achiziția acestora. Or, stipularea „ <i>Statul garantează alocarea mijloacelor financiare din bugetul de stat</i> ” nu este conformă prevederilor Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014. Totodată, în Nota informativă la proiect, nu este explicat motivul excluderii sintagmei „ <i>prin concurs</i> ” din <i>alin.(4)</i> al art.40. Mai mult ca atât, Regulamentul cu privire la selectarea, editarea și achiziția cărții naționale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.256/2013, reglementează condițiile de distribuție a alocațiilor în baza selecției de oferte, care se organizează <i>prin concurs</i> , fiind distribuite ulterior pentru completarea gratuită a fondurilor bibliotecilor publice.	Se acceptă. Sintagma „ <i>prin concurs</i> ” din <i>alin.(4)</i> art.40. a fost exclusă
51.	<p>Adițional, în cazul în care, autorul va insista la etapa promovării proiectului de lege la noțiunile de biblioteci <i>de drept public</i> și biblioteci <i>de drept privat</i>, se propune de a completa proiectul de lege cu un punct nou, după cum urmează:</p> <p>„Articolul 40¹. Bugetele bibliotecilor de drept privat</p> <p>(1) Bibliotecile de drept privat sunt finanțate din mijloacele fondatorilor lor, conform actelor normative prevăzute de legislația în vigoare.”</p> <p>În concluzie, Ministerul Finanțelor exprimă disponibilitatea examinării repetate a proiectului de lege, în urma perfectării acestuia prin prisma obiecțiilor formulate.</p>	51. Se acceptă. Proiectul de lege este completat cu un punct nou , precum urmează: „ Articolul 40¹ . Bugetele bibliotecilor de drept privat <p>(1) Bibliotecile de drept privat sunt finanțate din mijloacele fondatorilor lor, conform actelor normative prevăzute de legislația în vigoare.”</p>

SINTEZA

obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor

la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 160/2017 cu privire la biblioteci (număr unic 341/MC/2023) din partea societății civile, instituții publice și alți actori interesați

Camera Națională a Cărții din Republica Moldova	1.	De exclus noțiunea: “ <i>control bibliografic național</i> - descriere bibliografică standardizată a unei publicații, care este realizată o singură dată în țara de origine a acesteia și este disponibilă pentru utilizare oricărei biblioteci din lume;” Noțiunea este reflectată în Legea 939/2000	2. Se acceptă. Noțiune exclusă
	2.	<p>Articolul 8. Biblioteca Națională a Republicii Moldova</p> <p>g) participă la efectuarea controlului bibliografic național, realizând compartimentul „Exteriorica” din „Bibliografia Națională a Moldovei.</p> <p>la litera g) de exclus textul „și „Teze de doctorat și de doctor habilitat”</p> <p>A se păstra varianta în vigoare:</p>	2. Se acceptă. Text exclus

		<p>1). Camera Națională a Cărții din Republica Moldova editează Rezumatul tezelor de doctorat și de doctor habilitat, considerăm dublarea informației și nu poate fi compartiment al Bibliografiei Naționale a Moldovei</p> <p>2). În cazul dat se va dubla informația în Bibliografia Națională a Moldovei</p> <p>3). BNRM poate să editeze lucrarea sub egida instituției.</p>	
--	--	--	--

SINTEZA

obiectivelor și propunerilor/recomandărilor

la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 160/2017 cu privire la bibliotecă
(număr unic 341/MC/2023), realizată în temeiul reavizărilor

Participantul la avizare (expertizare)/co nsultare publică	Nr./ ord	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
Ministerul Justiției Nr. 04/1-5686 din 30.06.2023	1.	La pct. 3, partea introductivă urmează a fi scrisă, în redacția: „3. La articolul 4 alineatul (3) va avea următorul cuprins:”. La pct. 4, în textul ce vizează completarea art. 5 alin. (1) cu lit. d ¹), cuvântul „articolul” urmează a fi eliminat, deoarece se completează nemijlocit alineatul anterior menționat, dar nu art. 5. Reiterăm această observație pentru pct. 7 (art. 8 alin. (1) lit. i) și alin. (2) lit. a ¹)-a ³) și pct. 18 (art. 19 alin. (2) lit. d)))).	1. Se acceptă. Text redactat.
	2.	La pct. 5, referitor la textul de modificare al art. 6 alin. (1) și (4), pct. 6 referitor la textul de modificare al art. 7 alin. (1), pct. 15 care vizează, art. 16 alin. (l), pct. 16 referitor la art. 17 alin. (l) și alin. (3) lit. e), pct. 18 referitor la art. 19 alin. (1), pct. 19 în privința art. 20 alin. (1), pct. 22 în partea ce ține de modificarea art. 23 alin. (2 ¹) și (3), pct. 31 referitor la art. 34 alin. (2), precum și la pct. 32, menționăm că obiectul reglementat de acestea este identic sub aspect tematic. În cazul dat, remarcăm că potrivit uzanței în redactarea actelor normative, propunerile de modificare sau completare cu obiect de reglementare identic necesită a fi comasate în conținutul unui singur punct. Observația dată este valabilă și pentru alte situații similare din proiect, cum ar fi pct. 7 (art. 8 lit. b) și c)) și pct. 8 (art. 9 lit. a))	2. Se acceptă. Text redactat.
	3.	La pct. 5: Pentru rigoare în redactare, cuvintele din debutul normelor previzute la art. 6 alin. (2 ¹) urmează a fi scrise cu inițiale mici. În conținutul textului preconizat pentru art. 6 alin. (2 ¹) lit. b), textul „, se organizează, și funcționează în subordinea persoanelor juridice de drept privat sau a persoanelor fizice” urmează a fi substituit cu cuvintele,, de către persoane fizice sau juridice de drept privat, în conformitate cu regulamentele proprii de organizare și funcționare”.	3. Se acceptă. Text redactat.

4.	La pct. 6, partea introductivă urmează a fi scrisă, în redacția: „6. La articolul 7 alineatul (2) va avea următorul cuprins:” . Propunerea de mai sus o reiterăm și pentru pct. 8 (art. 9 lit. b).	4. Se acceptă. Text redactat.
5.	La pct. 7, pentru rațiuni de redactare, se impune ca textul vizând modificarea art. 8 alin. (2) lit. a) să fie prevăzut, în redacția: „la alineatul (2): la litera a), cuvântul „bibliologiei” se exclude, iar cuvântul „științelor” se substituie cu cuvântul „științei” .”	5. Se acceptă. Text redactat.
6.	La pct. 10, în textul preconizat pentru art. 11 alin. (2), după textul „se exclude,” propunem a fi completate cuvintele „iar la final”. Aceiași sugestie o reiterăm pentru pct. 31 (art. 34 alin. (4))	6. Se acceptă. Text redactat.
7.	La pct. 11, referitor la norma formulată la art. 12 alin. (4), observăm că obiectul reglementat de acesta este similar sub aspect tematic celui prevăzut la pct. 10 (art. 11 alin. (5)). În cazul dat, precizăm că potrivit uzanței în redactarea actelor normative, propunerile de modificare sau completare cu obiect de reglementare similar necesită a fi comasate în conținutul unui singur punct. Observația este valabilă și pentru pct. 15 (art. 16 alin. (2) și pct. 16 (art. 17 alin. (2) lit. b), obiectul de reglementare al cărora este identic, precum și pentru pct. 23 (art. 25 alin. (2) și pct. 26 (art. 28 alin. (3))).	7. Se acceptă. Text redactat.
8.	La pct. 12 și 14, în conținutul normelor preconizate la art. 13 alin. (3) și art. 15 lit. g ¹), textul „prin Hotărârea de Guvern nr. 747/2020” se va scrie sub forma „de Guvern”	8. Se acceptă. Text redactat.
9.	La pct. 13, cuvintele „se expune într-un nou cuprins” urmează a fi substituite cu cuvintele „va avea următorul cuprins”	9. Se acceptă. Normă modificată conform propunerii în cauză.
10.	La pct. 14, normele privind completarea art. 15 urmează a fi expuse, în mod separat. Astfel, pct. 14 se va reda, conform formulei: „14. Articolul 15: se completează cu litera e ¹) cu următorul cuprins: „e ¹)...; se completează cu litera g ¹) cu următorul cuprins: „g ¹)...” . Suplimentar, la actualul art. 15 necesită a fi revizuită denumirea acestuia.	10. Se acceptă. Normă modificată conform propunerii în cauză. Notificăm faptul că, completarea cu litera a din denumirea art. 15 va fi efectuată/revizuită la etapa redacției, în care va fi supus verificării, conținutul integral al legii.
11.	La pct. 16, referitor la art. 1,7 : Textul „alineatul (2) la litera a) cuvântul „instituirea” se substituie cu cuvântul „constituirea” necesită a fi prevăzut, în redacția: „la alineatul (2): la litera a) cuvântul „instituirea” se substituie cu cuvântul „constituirea” . Textul „după cuvintele „a bibliotecii și”, cuvântul „al” se substituie cu cuvântul „a” se va scrie în redacția „cuvintele „al serviciilor” se substituie cu cuvintele „a serviciilor” .	11. Se acceptă. Normă modificată conform propunerii în cauză. Text redactat.

	Textul „la alineatul (3) se modifică partea introductivă cu următorul cuprins:” urmează a fi scris, în felul următor: „la alineatul (3), partea introductivă va avea următorul cuprins:”.	Text redactat.
12.	Pct. 17, din rațiuni de redactare, urmează a fi scris, în redacția: „17. La articolul 18, alineatele (3) și (5) se abrogă.”.	12. Se acceptă. Normă modificată conform propunerii în cauză.
13.	Astfel, în ceea ce privește norma formulată pentru art. 18 alin. (2) ¹ , apreciem că nu ar fi necesară precizarea, în sensul că „activitatea în calitate de membru al Consiliului Biblioteconomie Național nu este remunerată”, motiv pentru care nu ar fi acceptabilă. Or, în caz contrar, se poate interpreta că, în situația în care nu s-a specificat că, activitatea în cadrul consiliului nu este remunerată, de fapt se are în vedere că beneficiazi de aceasta din urmă. Totodată, atragem atenția că, textul acestuia nu este formulat în sensul unei norme, dar sub forma unei mențiuni, or, o asemenea mențiune nu-și găsește locul în cadrul unui act normativ. La pct. 18 primele două alineate necesită a fi expuse, în felul următor: „18. Articolul 19: la alineatul (2):”. Suplimentar, la pct. 18, se impune scrierea corectă a cuvântului „aliniatul”, acesta fiind redactat necorespunzător.	13. Se acceptă. Normă exclusă. Se accepta. Text redactat.
14.	La pct. 21, textul „alineatul (1)” necesită a fi plasat din rând nou	14. Se acceptă. Text redactat.
15.	Pct. 22 se impune a fi revizuit, deoarece potrivit conținutului părții introductive a acestuia, art. 23 urmează a fi prevăzut în redacție nouă. Reiterăm această observație, în mod corespunzător și pentru pct. 37 și 38.	15. Se acceptă. Articole redactate conform propunerilor în cauză.
16.	Pentru rigoarea redactării, pct. 25 sugerăm a fi scris, în felul următor: „25. La articolul 27 alineatul (2), cuvintele „se asigură și prin educația” se substituie cu textul „se realizează în contexte de educație formală.”.	16. Se acceptă. Text redactat.
17.	La pct. 28, pentru claritatea normei, propunerea de modificare în textul art. 30 alin. (1), sugerăm a fi prevăzute, în redacția: „la alineatul (1), cuvintele „sau în format digital” se substituie cu textul „, în format digital sau pe orice alt suport”.	17. Se acceptă. Text redactat.
18.	La pct. 30, în textul preconizat pentru art. 33 alin. (1), cuvintele „în vigoare” se vor exclude, deoarece se aplică doar actele normative în vigoare. Observația este valabilă și pentru alte situații similare din proiect.	18. Se acceptă. Text redactat.
19.	Dat fiind că, la pct. 38, norma dispune exprnerea în redacție nouă a Cap. VII, art. 40 ¹ va fi integrat în conținutul acestui capitol.	19. Se acceptă. Text redactat.

Ministerul Finanțelor Nr. 07/1-17/54 din 30.06.2023	20.	<p>La pct. 2, care modifică art.3, la noțiunea „bibliotecă științifică” cuvintele „infrastructurii domeniilor” de substituit cu cuvintele „structurii organizațiilor din domeniile”, în conformitate cu prevederile art. 95 din Codul cu privire la știință și inovare nr. 259/2004.</p>	20. Se acceptă. Text redactat.
	21.	<p>Ținând cont de prevederile Anexei nr.8 din Legea privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar nr. 270/2018, care stipulează denumirea funcțiilor de specialitate ce pot fi înscrise în cadrul grupului ocupațional „<i>Cultura, tineret și sport (F)</i>”, precum și funcțiile complexe, caracteristice personalului de servicii tehnice și auxiliare, la pct. 21. care modifică art. 22 din proiectul de lege cuvintele „alineatul (1): la litera b) cuvintele „de specialitate” se exclude; litera c) se abrogă;” de substituit cu textul:</p> <p>„alineatul (1) va avea următorul cuprins:</p> <p>(1) În cadrul bibliotecii publice activează următoarele categorii de personal:</p> <p>a) personal de specialitate cu funcții de conducere;</p> <p>b) personal de specialitate cu funcții de execuție;</p> <p>c) personal de servicii tehnice și auxiliare cu funcții complexe.”.</p>	21. Se acceptă. Text redactat conform propunerii în cauză.
	22.	<p>La pct. 38, care modifică art. 40 la sfârșitul <i>alin. (1)</i> de completat cu textul „, în funcție de apartenența autorității/instituției de care a fost instituită.”.</p> <p>În concluzie, Ministerul Finanțelor susține conceptual proiectul de lege prin prisma revizuirii obiecțiilor înaintate.</p>	22. Se acceptă. Text redactat.
Centrul Național Anticorupție Nr. 06/2/10094 din 28.06.2023	23.	<p>Obiecții:</p> <p>Pct. 13 potrivit proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 160/2017</p> <p>13. Articolul 14 se expune într-un nou cuprins:</p> <p>“Articolul 14. Constituirea, reorganizarea și încetarea activității bibliotecilor</p> <p>(1) Fondatorul informează Ministerul Culturii, în termen de 10 zile lucrătoare.”</p> <p>Potrivit normei citate, în cazul constituirii bibliotecii, fondatorul este obligat să informeze despre aceasta Ministerul Culturii. Expresia utilizată în textul normei „informează [...] în termen de 10 zile lucrătoare despre constituirea bibliotecii” este confuză și nu redă cu exactitate momentul de la care începe să curgă acest termen.</p> <p>Astfel, lipsa unor termene clare va acorda subiectului responsabil competențe de a institui și de a stabili/prelungi termenele fără careva restricții sau obligații de a oferi o justificare clară pentru asemenea stabiliri/prelungiri.</p> <p>Recomandări:</p> <p>Se recomandă stabilirea momentului de la care începe a curge termenul de 10 zile, termen în care fondatorul informează Ministerul Culturii despre constituirea bibliotecii.</p>	23. Se acceptă. Normă modificată conform propunerii <p>Conținutul alin. (1), art. 14 este redactat, precum urmează:</p> <p>“(1) În termen de 10 zile lucrătoare de la data intrării în vigoare a actului administrativ de constituire a bibliotecii publice, autoritatea publică sau fondatorul informează Ministerul Culturii.”.</p>

	<p>24.</p> <p>Pct. 37 potrivit proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 160/2017</p> <p>37. Articolul 39 va avea următorul cuprins: „Articolul 39. Obligațiile bibliotecii și ale utilizatorului”; la alineatul (3) cuvintele „regulamentului de organizare și funcționare a bibliotecii” se substituie cu cuvintele „legislației în vigoare”.</p> <p>Obiectii: Astfel, integrând norma propusă prin proiect în conținutul art.39 alin.(3) din Legea nr.160/2017, aceasta stabilește răspunderea pentru distrugerea sau pierderea documentelor, echipamentelor bibliotecii de către utilizator ori restituirea cu înfrîngere a documentelor împrumutate. Cu alte cuvinte, prin utilizarea expresiei „conform legislației în vigoare”, autorul omite să menționeze forma de răspundere: civilă, contravențională sau penală. În acest sens, în varianta modificată, norma precită că conține trimiteri defectuoase, fapt ce afectează coerența și predictibilitatea normei. Totodată, este dificil de stabilit prevederile concrete la care se face referire, din conținutul legii sau altor acte normative.</p> <p>Art.55 alin.(4) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative prevede că, „În cazul în care se face trimitere la o normă juridică care este stabilită în același act normativ, pentru evitarea reproducerii acesteia, se face trimitere la elementul structural sau constitutiv respectiv, fără a se indica că elementul respectiv face parte din același act normativ.”</p> <p>Lipsa reglementărilor clare privind forma de răspundere transformă prevederile instituite de proiect într-o formalitate, adică acestea nu vor produce efecte juridice</p> <p>Recomandări: Se recomandă reformularea modificărilor propuse de proiect la art.39 din Legea nr.160/2017 prin substituirea textului „conform legislației în vigoare” și stabilirea expresă a formei de răspundere (contravențională sau penală ori civilă).</p> <p>În concluzie, Centrul Național Anticorupție susține proiectul de lege prin prisma obiectivelor și recomandărilor înaintate.</p>	<p>24. Se acceptă. Normă modificată conform propunerii în cauză</p> <p>alin. 3. din art. 39 este redactat, precum urmează: „Articolul 39: la alineatul (3) cuvintele „se sancționează conform regulamentului de organizare și funcționare a bibliotecii” se substituie cu cuvintele „constituie temei pentru tragerea la răspundere civilă, contravențională sau penală, conform legislației.”.</p>
<p><i>Congresul Autorităților Locale din Moldova Nr. 196 din 12.07.2023</i></p>	<p>25</p> <p>Constatări/obiectii În urma analizei proiectului de lege definitivat, C.A.L.M a remarcat menținerea unor prevederi care sunt în contradicție cu principiul autonomiei locale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - În redacția actuală, biblioteca (n.a. - atât publică cât și privată) poate să-și înceteze activitatea doar prin decizia autorității sau a fondatorului, respectiv redacția propusă este una mai restrictivă; - Nu se admite imixtiunea unei autorități centrale în decizia fondatorului/autorității administrației publice locale privind reorganizarea și încetarea activității unei biblioteci, deoarece încalcă prevederile art. 6 alin (2) din Legea nr. 436/2006 privind administrația 	<p>25. Nu se acceptă.</p> <p>Autorul avizului expune/sugerează o propunere neechitabilă în raport cu celelalte biblioteci din subordinea autorităților administrației publice locale de nivelul al doilea.</p>

	publică locală, care stabilesc că raporturile dintre autoritățile publice centrale și cele locale au la bază principiile autonomiei, legalității, transparenței și colaborării în rezolvarea problemelor comune; între autoritățile centrale și cele locale, între autoritățile publice de nivelul întâi și cele de nivelul al doilea nu există raporturi de subordonare, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.	
	<p>Propuneri și recomandări</p> <p>În vederea îmbunătățirii prevederilor proiectului de lege, propunem următoarele:</p> <p>Alineatul (2) din art. 14 a Legii nr. 160/2017 cu privire la biblioteci va avea următorul cuprins:</p> <p>“(2) Reorganizarea și încetarea activității bibliotecilor de drept public se decide de fondatori, în baza avizului prealabil al Ministerului Culturii, cu excepția bibliotecilor a căror fondatori sunt autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi.”</p>	
<i>Ministerul Educației și Cercetării Nr. 07-09/2947 din 30.06.2023</i>	26. MEC comunică lipsă de propuneri și obiecții	26. Se acceptă
<i>Biroul Național de Statistică 08-06/10 din 29.06.2023</i>	27. Lipsă de propuneri și obiecții	27. Se acceptă
<i>Primăria municipiului Chișinău</i>	28. Primăria municipiului Chișinău au prezentat un singur aviz. La scrisoarea MC cu nr. 04/1-09/1628 din 27.06.2023 privind avizarea suplimentară a proiectului de lege, Primăria mun. Chișinău nu a răspuns.	28. Lipsa / neprezentarea avizului în termenii stabiliți de lege, se califică ca fiind avizare / susținere favorabilă a proiectului de lege.

Secretar de stat

Andrei CHISTOL

Ex.: Diana Silvestru
tel.: 022 823 815
e-mail: diana.silvestru@mc.gov.md

